

*Гуртієва Л. М.,**кандидат юридичних наук, доцент,**доцент кафедри кримінального процесу**Національного університету «Одеська юридична академія»**ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5347-4718>*

ВИДИ ПІДСУМКОВИХ РІШЕНЬ СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ЯКІ ПРОКУРОР СКЕРОВУЄ ДО СУДУ

Анотація. Стаття присвячена системному аналізу положень чинного Кримінального процесуального кодексу України, які регулюють питання про види підсумкових рішень стадії досудового розслідування, які прокурор скерує до суду. Виявлено проблеми правової визначеності законодавчого регулювання та сформульовано обґрунтовані пропозиції щодо їх подолання. Автором обґрунтовується, що у п. 5 ч. 1 ст. 3, ч. 2 ст. 283, п. 3 ч. 2 та ч. 5 ст. 301, п. 3 ч. 1 та ч. 9 ст. 615 Кримінального процесуального кодексу України вказано неповний перелік видів підсумкових рішень досудового розслідування, які прокурор направляє до суду. Запропоновано внести доповнення до чинної редакції положень:

– п. 5 ч. 1 ст. 3 Кримінального процесуального кодексу України, зазначивши «направлення до суду акта про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру» як самостійну форму закінчення досудового розслідування;

– ст. 283, п. 3 ч. 1 та ч. 9 ст. 615 Кримінального процесуального кодексу України, зазначивши, що до суду скеровуються також акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру, клопотання про закриття кримінального провадження;

– п. 3 ч. 2 та ч. 5 ст. 301 Кримінального процесуального кодексу України, зазначивши, що до суду скеровуються також клопотання про закриття кримінального провадження;

– ч. 3 ст. 110 КПК, зазначивши, що «рішення слідчого, дізнавача, прокурора приймається у формі постанови або в іншій формі, передбаченою цим Кодексом. <...>».

Звернена увага, що положення п. 3-1 ч. 1 ст. 284 Кримінального процесуального кодексу України є недостатньо узгодженими з нормами кримінального права, які закріплюють інститут давності притягнення до кримінальної відповідальності. Зокрема, не враховані положення ч. 5 ст. 49 Кримінального кодексу України, тобто ситуації, коли давність не застосовується незалежно від ступеня тяжкості кримінальних правопорушень.

У ч. 1 та ч. 2 ст. 497 Кримінального процесуального кодексу України некоректно вказано вид підсумкового рішення досудового розслідування, який прокурор направляє до суду. Обґрунтовано, що прокурору необхідно скласти та надіслати до суду клопотання про звільнення неповнолітнього підозрюваного від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру.

Ключові слова: Кримінальний процесуальний кодекс України, юридична визначеність, підсумкові рішення стадії досудового розслідування.

Постановка проблеми. Виконання завдань кримінального провадження (ст. 2 КПК [1]) залежить від багатьох факторів,

одним з яких є якість законодавчого врегулювання кримінально-процесуальної діяльності. Зокрема, відповідність законодавства таким положенням верховенства права, як юридична визначеність [2, «б» п. 41]. Венеційська Комісія звертала увагу, що юридична визначеність, серед іншого, «вимагає, щоб юридичні норми були чіткими і точними та спрямованими на забезпечення того, щоб ситуації та правовідносини залишались передбачуваними <...>» [2, 46; 3, п. 58 та ін.]. Передбачуваність означає, що «закон має бути <...> сформульований з достатньою мірою чіткості, аби особа мала можливість скерувати свою поведінку» [2, п. 44]. Така позиція була висловлена також у практиці ЄСПЛ [4, п. 25; 5, п. 155 та ін.].

Підсумкове рішення досудового розслідування, яке прокурор направляє до суду, визначає подальший порядок судового провадження у першій інстанції. Зокрема: склад суду; перелік учасників судового засідання, участь яких є обов'язкова; питання, які мають бути вирішені та вид судового рішення за результатами їх розгляду тощо.

Системний аналіз законодавчого врегулювання підсумкових рішень стадії досудового розслідування, які прокурор скерує до суду, відповідає потребам науки кримінального процесуального права та правозастосовної діяльності в частині: а) уточнення теоретичних положень про їх види відповідно до норм чинного КПК та судової практики Верховного Суду); б) формулювання пропозицій щодо вдосконалення положень КПК в аспекті забезпечення їх правової визначеності.

Стан дослідження. Теоретичні і прикладні аспекти проблематики належного врегулювання у КПК окремих видів підсумкових рішень стадії досудового розслідування, підстав та порядку їх прийняття досліджували багато українських вчених. Серед них, зокрема: Ю.П. Аленін, І.В. Басиста, Н.Р. Бобченко, Н.В. Глинська, І.В. Глов'юк, В.Г. Дрозд, О.М. Дроздов, О.В. Капліна, А.В. Лапкін, О.О. Торбас та ін. Вказану проблематику частково ми також розглядали.

Водночас, постійне оновлення законодавства (яке не завжди є послідовним та системним), наявність дефектів логіко-структурної побудови окремих положень КПК, їх неузгодженість з іншими приписами КПК та КК [6] та інші прогалини законодавства, обумовлює необхідність уточнення низки питань та подальших наукових розвідок.

Мета статті – визначити недоліки нормативного врегулювання видів підсумкових рішень стадії досудового розслідування, які прокурор скерує до суду, та сформулювати пропозиції (рекомендації) щодо їх усунення.

Зауважимо, що у даному дослідженні наведено як нові пропозиції, так і ті, що вже було висловлено нами раніше (їх обґрунтуванню ми присвятили самостійні статті, на які і посилаємось), проте вказано додаткові аргументи або уточнення відповідно до положень чинного КПК та сучасної судової практики Верховного Суду.

Виклад основного матеріалу. Визначення поняття стадії досудового розслідування надано у п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК. Згідно з даної нормою-дефініцією стадія досудового розслідування «закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, клопотання про закриття кримінального провадження».

Водночас, у кримінальному провадженні щодо застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру у спеціальному порядку (врегульовано главою 37-1 КПК) одним із підсумкових рішень стадії досудового розслідування, з яким прокурор звертається до суду, є **акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру** (п. 2 ч. 1 ст. 483-10 КПК). За з ч. 1 ст. 483-12 КПК «акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру є процесуальним рішенням, яким <...> завершується досудове розслідування».

Отже, положення п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК містять системно-структурний дефект [7, с. 167], оскільки вказано неповний перелік підсумкових рішень стадії досудового розслідування, які можуть бути направлені до суду: не вказано акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру.

З огляду на викладене пропонуємо до п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК внести доповнення: закріпити, що досудове розслідування закінчується направленням до суду акта про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру.

У ч. 2 ст. 283 КПК також вказано неповний перелік підсумкових рішень досудового розслідування. На наш погляд, цілком логічним та доречним буде усунення цієї неповноти шляхом внесення відповідних доповнень до ст. 283 КПК. Зокрема, закріпити повноваження прокурора звернутися до суду з :

- клопотанням про закриття кримінального провадження;
- актом про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру.

У юридичній літературі деякі вчені (Н.Р. Бобченко, В.П. Бойко, Ю.Т. Піх, С.Р. Рафальонт та ін.) зазначають, що лише для досудового слідства характерні такі форми його закінчення, як: звернення до суду з клопотанням про закриття кримінального провадження за п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК та п. 4-1 ч. 1 ст. 284 КПК (підозрюваний заперечує проти закриття кримінального провадження з вказаної підстави); звернення до суду з актом про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру [8, с. 241].

З такою позицією ми можемо погодитись лише частково. Погоджуємось з тим, що дізнання не може бути закінчено направленням до суду акта про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру. Наші аргументи наступні. Акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру є одним із підсумкових рішень стадії досудового розслідування у провадженні стосовно юридичної особи, яке здійснюється у спеціальному порядку. За

ч. 2 ст. 483-1 КПК такий спеціальний порядок здійснюється за наявності підстав, передбачених ч. 2 ст. 96-3 КК. В положеннях ч. 2 ст. 96-3 КК йдеться про вчинення суспільно небезпечного діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого статтями 209, 369, 369-2 КК. Санкція зазначених статей передбачає позбавлення волі. Отже, йдеться лише про вчинення злочинів.

Ми не поділяємо думку, що дізнання не може бути закінчено направленням до суду клопотанням про закриття кримінального провадження [8, с. 241]. Дійсно, у положеннях п. 3 ч. 2 та ч. 5 ст. 301 КПК не передбачена така форма закінчення дізнання, водночас це свідчить про неповноту законодавчого врегулювання. Немає ніяких перешкод, щоб дізнання було закінчено направленням до суду клопотання про закриття кримінального провадження як за п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК, так і п. 4-1 ч. 1 ст. 284 КПК (якщо підозрюваний заперечує проти закриття кримінального провадження з вказаної підстави). Такий підхід спостерігається і в практиці. Так, з аналізу судових рішень вбачається, що до суду надходило саме клопотання про закриття кримінального провадження [9; 10 та ін.]. Крім того, у положеннях п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК та п. 4-1 ч. 1 ст. 284 КПК застосовується термін «кримінальне правопорушення», що включає в себе як злочин, так і проступок.

Для належного унормування (забезпечення правової визначеності) закінчення дізнання слід доповнити положення п. 3 ч. 2 та ч. 5 ст. 301 КПК посиланням на те, що прокурор може звернутися до суду з клопотанням про закриття кримінального провадження.

Далі звернемо увагу на таке. У п. 3 ч. 1 та ч. 9 ст. 615 КПК («Особливий режим кримінального провадження в умовах воєнного стану») передбачено, що до суду скеровується обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Разом з тим, не вказані такі процесуальні рішення, як акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру та клопотання про закриття кримінального провадження. При цьому, з положень п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК випливає, що клопотання про закриття кримінального провадження є одним із видів підсумкових рішень стадії досудового розслідування, яке направляється до суду.

Звісно, виникає питання: невже в умовах воєнного стану досудове розслідування не може бути закінчено направленням до суду клопотання про закриття кримінального провадження або акта про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру?

На наш погляд, вказані підсумкові рішення досудового розслідування можуть бути скеровані до суду, а в положеннях п. 3 ч. 1 та ч. 9 ст. 615 КПК спостерігається неповнота законодавчого врегулювання розглядуваного питання. Пропонуємо внести доповнення до п. 3 ч. 1 та ч. 9 ст. 615 КПК : закріпити, що до суду скеровуються клопотання про закриття кримінального провадження, акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру. Це сприятиме правовій визначеності закінчення досудового розслідування в умовах воєнного стану, в частині передбачуваності можливих кримінально-процесуальних відносин, повноважень прокурора та ін.

Далі звернемо увагу на деякі прогалини законодавчого врегулювання окремих видів підсумкових рішень досудового розслідування.

Таке процесуальне рішення, як клопотання про закриття кримінального провадження прокурор скеровує до суду за наявності підстав, передбачених:

– п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК («не встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, у разі закінчення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності, *крім випадків* <...>»), що закріплено у абзаці четвертому ч. 4 ст. 284 КПК;

– п. 4-1 ч. 1 ст. 284 КПК («втратив чинність закон, яким встановлювалася кримінальна протиправність діяння»), а підозрюваний заперечує проти закриття кримінального провадження з вказаної підстави), що закріплено у ч. ст. 479-1 КПК.

За п. 4-1 ч. 1 ст. 284 КПК процесуальний порядок завершення та закінчення досудового розслідування (а також подальшого судового провадження) врегульовано главою 36-1 КПК. Водночас за п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК, такий порядок не врегульовано (при цьому положення п. 3-1 ч. 1 ст. 284 передбачені у КПК з 2018 року). Наразі у правозастосовній практиці вказана прогалина законодавства долається шляхом застосування аналогії норм, які регулюють порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. При цьому враховується, що особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, не встановлена.

Деякі прокурори, судді помилково тлумачать положення п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК, коли вважають, що вказана процесуальна норма передбачає дві окремі самостійні підстави: закінчення строків давності та не встановлення причетних до протиправного діяння осіб. Верховний Суд зазначав, що «такий висновок є хибними. Приймаючи рішення про задоволення клопотання прокурора і закриття кримінального провадження з підстав закінчення строків, визначених ст. 49 КК України, однак із вказівкою на встановлення конкретних осіб, які причетні до вчинення злочину, суд допустив протиріччя з нормою процесуального закону, яке призвело до істотного порушення вимог кримінального процесуального закону» [11].

За наявності обставин, передбачених п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК прокурор складає та скеровує до суду клопотання про закриття кримінального провадження (за аналогією ст. 287 КПК).

З метою забезпечення правової визначеності законодавчого врегулювання розглядуваної форми закінчення досудового розслідування ми вже обґрунтували позицію, що у КПК доречно закріпити:

– процесуальний порядок завершення та закінчення досудового розслідування (а також підготовчого судового провадження) за наявності обставин, передбачених п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК [12, с. 189-190; 13];

– зміст клопотання прокурора про закриття кримінального провадження за наявності обставин, передбачених п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК [12, с. 189–190; 13, с. 20]). Така пропозиція, серед іншого, обумовлена тим, що за процедурою підготовчого провадження, одним із питань, яке має бути вирішено судом: чи відповідає певне підсумкове рішення досудового розслідування, яке надійшло до суду, вимогам КПК (п. 3 ч. 3 ст. 314 КПК).

Крім того, ми критично оцінюємо формулювання у п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК випадків, за наявності яких прокурор не може звернутися до суду з клопотанням про закриття кримінального провадження (а суд не може закрити кримінальне провадження): «<...> *крім випадків* вчинення особливо тяжкого злочину

проти життя чи здоров'я особи або злочину, за який згідно із законом може бути призначено покарання у виді довічного позбавлення волі».

Таке законодавче закріплення не узгоджено з положеннями ч. 5 ст. 49 КК, які передбачають ситуації, коли давність не застосовується незалежно від ступеня тяжкості кримінальних правопорушень. Як зазначає Велика Палата Верховного Суду: «Частина п'ята статті 49 КК містить безумовну заборону застосування давності <...>» [14, п. 54]. Вбачається, що такий підхід має бути зазначений і в положеннях п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК. (Більш докладне обґрунтування та пропозиції вдосконалення законодавчого врегулювання див.: [15]).

На наш погляд, у кримінальному провадженні щодо неповнолітнього підозрюваного у ч. 1 та ч. 2 ст. 497 КПК вид підсумкового рішення досудового розслідування вказано некоректно. Так, згідно з ч. 1 та ч. 2 ст. 497 КПК прокурор складає та надсилає до суду клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру. Водночас, аналіз положень ч. 1 ст. 497 КПК та ч. 1 ст. 97 КК дозволяє дійти висновку, що йдеться про підстави звільнення від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру: «вчинення вперше неповнолітньою особою кримінального проступку або необережного нетяжкого злочину». Отже, у розглядуваній ситуації прокурору необхідно скласти та надіслати до суду **клопотання про звільнення неповнолітнього підозрюваного від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру**. (Більш докладне обґрунтування та пропозиції вдосконалення законодавчого врегулювання див.: [16, с. 136-137; 17, с. 344]). Така точка зору знайшла підтримки в юридичній літературі [18, с. 212 та ін.]. Крім того, свого часу Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ у п. 16 інформаційного листа від 16.01.2017 № 223-66/04-17 також вказував на звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру [19, п. 16].

Уточнення виду підсумкового рішення досудового розслідування у наведеній ситуації є необхідним для забезпечення законності та юридичної визначеності: 1) порядку закінчення досудового розслідування; 2) змісту підсумкового рішення досудового розслідування; 3) подальшого порядку судового провадження у першій інстанції. Зокрема, у разі, коли до суду надходить клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру, то це клопотання суд розглядає *під час підготовчого провадження* (ст. 288 КПК), а у разі, коли до суду надходить клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру – *під час судового розгляду*.

В межах нашого дослідження не можна оминати увагою і ст. 110 КПК («Процесуальні рішення»). На наш погляд, положення ч. 3 ст. 110 КПК повинні мати більш гнучкий характер, а до її редакції необхідно внести доповнення: «Рішення слідчого, дізнавача, прокурора приймається у формі постанови **або в іншій формі, передбаченою цим Кодексом**. <...>». Таке законодавче закріплення є більш послідовним, оскільки в КПК, окрім постанови та обвинувального акту, вказані й інші види процесуальних рішень, зокрема: повідомлення про підозру (ст. 276), клопотання (ст. 283, ст. 292, ст. 287), акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру (ч. 1 ст. 483-12).

Висновки. Системний аналіз положень КПК (п. 5 ч. 1 ст. 3, ч. 2 ст. 283, п. 2 ч. 1 ст. 483-10 КПК та ін.) дозволяє дійти висновку, що прокурор може направити до суду такі підсумкові рішення стадії досудового розслідування:

- 1) обвинувальний акт (ст. 291 КПК),
- 2) клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру (ч. 2 ст. 292 КПК, ч. 2 ст. 511 КПК),
- 3) клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру (ч. 1 ст. 292 КПК, ч. 5 ст. 499 КПК),
- 4) клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності (ст. 287 КПК), у т.ч. із застосуванням примусових заходів виховного характеру (ч. 1 та ч. 1 ст. 497 КПК),
- 5) клопотання про закриття кримінального провадження за п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК (абзац четвертий ч. 4 ст. 284 КПК) та за п. 4-1 ч. 1 ст. 284 КПК (ст. 479-1 КПК),
- 6) акт про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру (ст. 483-12 КПК).

Сформульовані пропозиції (рекомендації) щодо вдосконалення положень КПК в аспекті розглядуваного питання. Зокрема, запропоновано *внести доповнення* до чинної редакції положень:

– п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК, зазначивши «направлення до суду акта про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру» як самостійну форму закінчення досудового розслідування;

– ст. 283 КПК, п. 3 ч. 1 та ч. 9 ст. 615 КПК, зазначивши, «направлення до суду клопотання про закриття кримінального провадження, акта про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру»;

– п. 3 ч. 2 та ч. 5 ст. 301 КПК, зазначивши, що до суду скеровується клопотання про закриття кримінального провадження;

– ч. 3 ст. 110 КПК, зазначивши, що «рішення слідчого, дізнавача, прокурора приймається у формі постанови або в іншій формі, передбаченою цим Кодексом. <...>».

Набуло подальшого обґрунтування ряд інших пропозицій щодо вдосконалення положень КПК (зокрема, п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК, ч. 1 та ч. 2 ст. 497 КПК та ін.).

Література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. (зі змін. та доп.) / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 20.01.2026).
2. Верховенство права : доповідь, схвалена Венеційською Комісією на 86-му пленарному засіданні (Венеція, 25-26.03.2011). URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)003rev](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)003rev) –
3. Мірило правовладдя : Дослідження Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційська комісія) від 18.03.2016 р. №711/2013, ухвалено Венеційською комісією на 106-му пленарному засіданні (Венеція, 11-12 березня 2016 р.), схвалено Комітетом міністрів (на рівні їх заступників) на 1263-му засіданні (6-7 вересня 2016 р.) та Конгресом місцевих і регіональних влад Ради Європи на 31-й сесії (19-21.10.2016). URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)007](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)007) –
4. Михайлюк та Петров проти України (Mikhaulyuk and Petrov v. Ukraine): рішення Європейського суду з прав людини від 10.12.2009 р. (заява № 11932/02). URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_500
5. Полторацький проти України (Poltoratskiy v. Ukraine): рішення Європейського суду з прав людини від 29.04.2003 р. (заява № 38812/97). URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_838
6. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 20.01.2026).
7. Лейба О.А. Дефекти кримінального процесуального законодавства та засоби їх подолання : монографія /О.А. Лейба. Харків: Юрайт, 2018. 216 с.
8. Бобечко Н.Р., Бойко В.П., Піх Ю.Т., Рафалюнт С.Р. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 8. С. 237–245.
9. Ухвала Гайсинського районного суду Вінницької області від 19.11.2020 р. у справі № 144/1000/20 (судове провадження № 1-кп/129/508/2020). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92946737>
10. Ухвала Чорнухинського районного суду Полтавської області від 14.06.2021 р. у справі № 549/172/21 (судове провадження № 1кп/549/30/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97674754>
11. Постанова ККС ВС від 23.02.2021 у справі № 397/42/20 (провадження № 51-5156км20). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95213476>
12. Гуртієва Л.М. Закриття кримінального провадження в стадії підготовчого провадження (за деякими підставами). *Кримінальна юстиція сучасної України: виклики та перспективи*: матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф., присв. до 75-річчя д.ю.н., проф. Ю.П. Аленіна (м. Одеса, 20 листоп. 2021 р.). Електронне видання / відповід. ред.: Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, В.А. Завтур; Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2021. С. 185–191.
13. Гуртієва Л.М., Лукашкіна Т.В. Деякі питання кримінального провадження в разі встановлення підстав для його закриття за п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК України. *Доктринальні та правозастосовні проблеми кримінального процесу, детективної та оперативно-розшукової діяльності*: матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф., присв. 10-й річниці набуття чинності Кримінального процесуального кодексу України (м. Одеса, 09 грудня 2022 р.). URL: <https://hdl.handle.net/11300/24919> ; <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23970>
14. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 02.02.2023 р. у справі № 735/1121/20 (провадження № 13-26к22). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108960086>
15. Гуртієва Л.М. Деякі пропозиції щодо вдосконалення нормативного закріплення положень п. 3-1 ч. 1 ст. 284 Кримінального процесуального кодексу України. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 4. 2023. С. 459–464. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/09/76.pdf>
16. Лукашкіна Т.В., Гуртієва Л.М. Деякі проблемні питання законодавчого регулювання кримінального провадження щодо неповнолітніх (в світлі дії принципу правової визначеності). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Юриспруденція». № 37. 2019. С. 134–138. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc37/35.pdf>
17. Гуртієва Л.М., Лукашкіна Т.В. Деякі пропозиції щодо вдосконалення нормативного регулювання звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 12. С. 339–344. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2021/86.pdf
18. Кримінальний процес : підручник / І.В. Басиста, Р.І. Благута, І.В. Гловюк та ін.; за заг. ред. А.Я. Хитри, Р.М. Шехавцова. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. Ч. 2. 260 с.
19. Про практику здійснення судами кримінального провадження щодо неповнолітніх : інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ з розгляду цивільних і кримінальних справ від 16.01.2017 № 223-66/0/4-17. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/VRR00215>.

Gurtieva L. The types of final decisions of the pre-trial investigation stage, that the prosecutor refers to the court

Summary. The article is devoted to the analysis of the provisions of the current Criminal Procedural Code of Ukraine, which regulate the issue of the types of final decisions of the pre-trial investigation stage that the prosecutor sends to the court. The separate problematic legal certainty situations of legislative regulation have been identified and substantiated proposals for overcoming them have been formulated. It is substantiated that Clause 5 Part 1 of Article 5, Part 2 of Article 283, Clause 3 Part 2 and Part 5 of Article 301, Clause 3 Part 1 and Part ч. 9 of Article 615 of the Criminal Procedure Code of Ukraine specifies the types of final decisions of the pre-trial investigation stage, but their list is not exhaustive. It is proposed to make additions to the current wording of the provisions:

– Clause 5 Part 1 of Article 3 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, noting “sending to the court an act on the application of criminal-legal measures to a legal entity” as an independent form of completing the pre-trial investigation;

– Article 283, Clause 3 Part 1 and Part 9 of Article 615 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, noting that the act on the application of criminal measures to a legal entity, petitions for the closure of criminal proceedings are also sent to the court;

– Clause 3 Part 2 and Part 5 of Article 301 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, noting that motions to close criminal proceedings are also sent to the court;

– Part 3 of Article 110 of the Code of Criminal Procedure, noting that “the decision of the investigator, inquirer, prosecutor is made in the form of a resolution or in another form provided for by this Code. <...>”.

The draws attention to the provisions of Clause 3-1 Part 1 of Article 284 of the Criminal Procedural Code of Ukraine are not sufficiently coordinated with the norms of criminal law, which establish the statute of limitations for bringing criminal liability. In particular, the provisions Part 5 of Article 49 of the Criminal Code of Ukraine are not taken into account, i.e. situations where the statute of limitations does not apply regardless of the severity of criminal offenses.

Part 1 and Part 2 of Article 497 of the Criminal Procedure Code of Ukraine incorrectly specifies the type of final decision of the pre-trial investigation that the prosecutor sends to the court. It is justified that the prosecutor needs to draft and send to the court a petition for the release of a minor suspect from criminal liability with the application of compulsory educational measures.

Key words: the Criminal Procedure Code of Ukraine, legal certainty, decisions of the pre-trial investigation stage.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 17.01.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.02.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 23.03.2026